

กระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็ก
ที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม
สังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ โดยใช้โครงสร้างซีท
ADMINISTRATIVE PROCESS IN SCHOOL HANDLING
INCLUSIVE EDUCATION FOR CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS
IN SPECIAL EDUCATION BUREAU BY SEAT FRAMEWORK

ปกรณ์กิตติ ม่วงประสิทธิ์¹, วิไลพร บัณฑิตเพ็ชร² และ ณัฐชา บุญมีลาภ³

Pakornkit Muangprasit, Wilaiporn Pudchimphet, and Natcha Bunmeelap

วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล, 111 หมู่ 6 ถ.พุทธมณฑลสาย 4 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล
จ.นครปฐม 73170^{1,2,3}

Ratchasuda College, Mahidol University, 111 Moo 6 Phuttamonthon 4 Road, Salaya, Sub-District,
Phuttamonthon District, Nakhon Pathom, 73170^{1,2,3}

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการปัญหา และเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม ในกระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมสังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ โดยใช้โครงสร้างซีท โดยศึกษาจากโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการเรียนการสอนรวมระหว่างนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 15 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการ 1 คน และครู จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 120 คน โดยสอบถามความคิดเห็นและนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครู สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ และสังเกตกระบวนการและปัญหาในการบริหารโรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารและครูใน 5 โรงเรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการบริหารโรงเรียน ด้านนักเรียน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยสถานศึกษามีกระบวนการในการบริหารโรงเรียนภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$)

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาทฤษฎีการศึกษา

² นักวิชาการส่งเสริมภาษา มีอ ภาควิชาทฤษฎีการศึกษา

³ นักวิชาการศึกษา ภาควิชาทฤษฎีการศึกษา

2. ปัญหาการบริหารโรงเรียนด้านนักเรียน (S) พบว่าผู้เรียนมีความแตกต่างกันในการเรียนรู้ทำให้เป็นอุปสรรคในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและที่สำคัญคือการรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมาเรียนรวมกันทั้งผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินซึ่งวิธีการเรียนรู้จะแตกต่างกัน ด้านสภาพแวดล้อม (E) พบว่าขาดการปรับและจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะกับการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมแต่ละประเภทที่เข้าเรียนรวมในชั้นเรียนนั้น ๆ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A) ปัญหาการจัดให้มีการปรับหลักสูตรจากหลักสูตรปกติทั่วไป ให้เป็นหลักสูตรเฉพาะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และมีความยืดหยุ่นในการพัฒนาผู้เรียนตามสภาพที่ต้องการจำเป็นพิเศษ และการปรับวิธีการวัด การประเมินผลการเรียน และด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก (T) สภาพปัญหาในการจัดผลิตสื่อ อุปกรณ์ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องตามที่ระบุไว้ในแผน IEP

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครู ทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) พบว่า ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของบุคลากรที่มีสถานภาพการทำงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: กระบวนการบริหารโรงเรียน, เด็กที่มีความต้องการพิเศษ, โครงสร้างชี้ท

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the administrative procedures and problems in inclusive education for children with special needs under the supervision of the Special Education Bureau and to compare the administrators' and teachers' opinions using SEAT framework. The data was collected from 15 special schools which provide special education for deaf and mentally retarded students. The questionnaire was given to 120 participants, including 1 school administrator, 1 deputy administrator and 6 teachers from each school. The data was analyzed using descriptive statistics and F-test. Then, administrators and teachers from 5 schools were selected for a semi-structure interview and a site observation regarding the administrative procedures and problems. The results are as follows:

1. In administrators' and teachers' opinions, the administrative procedures according to SEAT frame work for the students (S), learning environment (E), teaching-learning activities (A), and learning facilities and tools (T) in handling were at the high level ($\bar{X}=4.00$).

2. The administrative problems regarding the students is the difference in the levels of special needs, making it difficult for learners to participate in learning and teaching activities.

Another important factor regarding this issue is the different learning styles between deaf and mentally retarded learners. The learning environment issue is the result from classrooms not being conducive to inclusive education. For teaching-learning activities, there is the problem of revising the standard curriculum to suit children with special needs and being flexible to their development, with appropriate assessment and measurement methods. Moreover, insufficient learning facilities and tools also obstruct the success of individual education plans.

3. When the opinions of the administrators and teachers were compared with F-test and ANOVA, it was found that the variance of opinions of personnel with different working status was not statistically significant at the 0.05 level.

KEYWORDS: Administrative process in school, Children with special needs, SEAT Framework

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) มาตรา 10 วรรคสอง การจัดการศึกษา สำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษา สำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองได้ตามลำดับขั้นของพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ และนำไปใช้

ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข เป็นคนดี และคนเก่งของสังคม สอดคล้องกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม โดยความร่วมมือจากบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

จากข้อมูลของคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ ข้อมูล ณ วันที่ 1 กันยายน 2559 ซึ่งเป็นข้อมูลที่ประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2559) พบว่ามีคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการทั้งสิ้น 1,670,222 คน เป็นเพศชายทั้งสิ้น 891,373 คน เพศหญิง 778,849 คน หากพิจารณาต่อไปแล้วจะพบว่าเป็นคนพิการที่อยู่'ในวัยเรียน'อยู่ในระบบการศึกษาในระดับตั้งแต่ก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวนทั้งสิ้น 66,330 คน (สำนักงาน

เลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2557) โดยจากจำนวนของคนพิการที่อยู่ในระบบการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนสถานศึกษาเฉพาะความพิการที่เปิดอยู่ทั่วประเทศจะพบว่าจำนวนของสถานศึกษาเฉพาะความพิการเพียงแค่ 46 โรงเรียน และศูนย์การศึกษาพิเศษจำนวน 77 ศูนย์ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน

จากรายงานจำนวนนักเรียนพิการในโรงเรียนเฉพาะความพิการปีการศึกษา 2558 ของสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ (สำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษ, 2559) มีโรงเรียนเฉพาะความพิการในสังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ จำนวน 15 โรงเรียน มีการจัดการเรียนรวมระหว่างนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากจำนวนโรงเรียนเฉพาะความพิการทั้งสิ้น 46 โรงเรียน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 32.60 ของโรงเรียนทั้งหมดและจะมีเพิ่มขึ้นในทุกปีการศึกษาสาเหตุมาจากจำนวนของโรงเรียนเฉพาะความพิการมีจำกัด โดยแยกเป็นกลุ่มของโรงเรียนสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น 2 โรงเรียน โรงเรียนสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจำนวน 19 โรงเรียน โรงเรียนสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย 4 โรงเรียน และโรงเรียนสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 21 โรงเรียน ซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ และประกอบกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่การจัดการศึกษาของเด็กพิการยังทำได้ไม่ครอบคลุมทั้งหมด เพราะเด็กยังกระจายอยู่ในหลายพื้นที่

นอกจากนี้ ยังพบข้อจำกัดเรื่องครู และการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความแตกต่างด้านความพิการ (วาริ ธีระจิตร, 2545) พบว่าจะมีนักเรียนพิการที่มีผลกระทบในการเรียนรู้ประกอบด้วย นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งแต่ละกลุ่มสามารถแยกได้คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปัญหาทางการได้ยิน จึงไม่สามารถได้รับประโยชน์จากการฟัง-การพูดได้อย่างเต็มที่ ต้องใช้การสื่อสารวิธีอื่นแทนการใช้ภาษาพูด เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเป็นเด็กที่มีพัฒนาการด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ ภาษาและสติปัญญาล่าช้ากว่าเด็กปกติ เมื่อวัดสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานแล้วปรากฏว่ามีสติปัญญาดำกว่าเด็กปกติโดยทั่วไป จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความพิการที่ต่างกันจึงควรจะมีวิธีการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและเฉพาะกับนักเรียนพิการในแต่ละกลุ่มความพิการ

นิติธร บิลวาสน์ (ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมายของการเรียนรวม หรือการจัดการศึกษาโดยรวม (Inclusive Education) เป็นแนวคิดในการจัดการศึกษาที่โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยกทางโรงเรียนจะต้องรับเด็กและจะต้องจัดการศึกษาให้เขาอย่างเหมาะสม การเรียนรวมยังหมายถึงการศึกษาที่ไม่แบ่งแยกระดับชั้น เช่น อนุบาลประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ตลอดจนการดำรงชีพของคนในสังคมหลังจบการศึกษาจะต้องดำเนินไปในลักษณะร่วมกันที่ทุกคนต่างเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเขาเหล่านั้น

ต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ต้องใช้ชีวิตร่วมกันกับเด็กปกติโดยไม่มีการแบ่งแยก ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดความหมายของการเรียนรวมว่า หมายถึง วิธีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้ได้มีโอกาสเรียนรู้ตามรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข

จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ โรงเรียนราชสีมาปัญญาคุณ (24 กันยายน 2558) ซึ่งเป็นโรงเรียนเฉพาะความพิการในสังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษได้มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรวมบางเวลา (Integration) โดยจะจัดให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้เรียนรวมกันในบางรายวิชาเช่น วิชาดนตรี พลศึกษา หรือร่วมกิจกรรม ลูกเสือ- เนตรนารี กีฬา เป็นต้น โดยคาดหวังว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษจะมีโอกาสแสดงออก และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายให้สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวมระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยให้มีการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) โดยสำนักบริหารการศึกษาพิเศษซึ่งเป็นหน่วยงานในกำกับได้รับนโยบายให้มีการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท ซึ่งเป็นแนวคิดใหม่ที่นำมาใช้ในการบริหาร

โรงเรียนเรียนรวม เพื่อเน้นหนักการพัฒนาในเชิงคุณภาพที่อาศัยความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางและจัดให้มีสื่อ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตามความจำเป็นเพื่อใช้ในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ (สถาบันราชานุกูล, 2557) พชรรัชต์ ยศคำแหง (2558) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรวมตามกรอบโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนวัดด่านสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่าโรงเรียนมีสภาพการจัดการเรียนรวมในภาพรวมแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก ในส่วนของปัญหาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียน พบว่าในภาพรวมปัญหาการจัดการเรียนรวมใน ด้านนักเรียน (S-Students) ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน(A-Activities) และด้านเครื่องมือ (T-Tools) โรงเรียนมีปัญหาในการจัดการเรียนรวมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และธีระพงษ์ พรหมกุล(2558) ที่ได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่าสภาพการบริหารจัดการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนรวมจำแนกตามขนาดโรงเรียน

โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยยังไม่พบการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการหลายประเภทเรียนรวมกันและยังไม่มีรูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรวมระหว่างนักเรียนพิการหลายประเภทในสถานศึกษาเฉพาะความพิการ ซึ่งปัจจุบันสถานศึกษาเฉพาะความพิการส่วนใหญ่ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นมีจำนวนนักเรียนพิการหลายความพิการมาเรียนรวมกัน จากสภาพและปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมสังกัดสำนักบริหารการการศึกษาพิเศษ โดยใช้โครงสร้างชี้ทควรเป็นอย่างไร ปัญหาในการบริหารโรงเรียนเป็นอย่างไร และเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครู ต่อการบริหารโรงเรียนจะมีความแตกต่างกันอย่างไร เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมสังกัดสำนักบริหารการการศึกษาพิเศษ โดยใช้โครงสร้างชี้ท
2. เพื่อศึกษาปัญหากระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมสังกัดสำนักบริหารการการศึกษาพิเศษ โดยใช้โครงสร้างชี้ท
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม ต่อกระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมสังกัดสำนักบริหารการการศึกษาพิเศษ โดยใช้โครงสร้างชี้ท

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษากระบวนการการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมคือ

1) ด้านนักเรียน (S:Student) โรงเรียนมีแนวทางการจัดการศึกษาอย่างไร แนวทางการเตรียมความพร้อมนักเรียนอย่างไร เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

2) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ (E:Environment) โรงเรียนมีแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมอย่างไร ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม

3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A:Activity) โรงเรียนมีแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร ที่ใช้เด็กเป็นศูนย์กลาง และนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

4) ด้านสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก (T:Tool) โรงเรียนมีแนวทางการจัดการหาสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่แก่นักเรียนอย่างไร

2. ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษากระบวนการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่เรียนรวมกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1) ผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม สังกัดสำนักบริหารการการศึกษาพิเศษ จำนวน 15 โรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 3 คน รวมโรงเรียนละ 4 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

2) ครูที่สอนในโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท สังกัดสำนักบริหารการการศึกษาพิเศษ จำนวน 15 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 325 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1) ผู้บริหารจำนวน 15 โรงเรียน สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้อำนวยการ 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 1 คน รวมโรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน

2) ครูกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 25 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก (Lottery Method) จาก ครู 6 รายต่อ 1 โรงเรียน รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 90 ราย (คิดเป็นร้อยละ 27.69 ของประชากรทั้งหมด)

ขั้นตอนการวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พัฒนาระบบโครงสร้าง SEAT ขึ้นมา โดยนำเอาแนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หรือ Inclusive Education ที่มุ่งเน้นให้โรงเรียนเป็นองค์กรที่จะต้องปรับและเตรียมการ ที่จะช่วยให้เด็กทุกคนที่อยู่ในโรงเรียนสามารถเรียนรวมกับคนอื่นได้ แทนที่จะเป็นการมุ่งเตรียมเด็ก (พิเศษ) ให้พร้อมและมีคุณสมบัติถึงเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งในปัจจุบันโรงเรียนเฉพาะความพิการในสังกัดสำนักงานบริหารการการศึกษาพิเศษได้มีการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาซึ่งแต่ละโรงเรียนก็เป็นโรงเรียนเฉพาะความพิการ เช่นโรงเรียนโสตศึกษา โรงเรียนปัญญาอนุกุล ไม่ได้มีความพร้อมทางด้านบุคลากร สภาพแวดล้อม สื่อสิ่งอำนวยความสะดวก จึงต้อง

ศึกษากระบวนการในการบริหารสถานศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม

ลำดับขั้นของการดำเนินการวิจัย
ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากระบวนการ
และศึกษาปัญหาในการบริหารโรงเรียนที่
จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการ
พิเศษเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างซีท สังกัด
สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ มีวิธีการดังนี้

1) สอดถามกระบวนการและศึกษา
ปัญหาในการบริหารโรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล
ประกอบด้วย ผู้บริหารและครู แบ่งเป็น
ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการ
โรงเรียนที่ดูแลงานวิชาการ 1 คน และครูที่
เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มี
ความต้องการเรียนรวม จำนวน 6 คน รวมทั้ง
สิ้น 120 โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale)

2) การสัมภาษณ์ และ สังเกต
กระบวนการและศึกษาปัญหาในการบริหาร
โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหาร
และครูในโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการ
ศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียน
รวม สังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ จำนวน
5 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน
(Multi-stage Sampling) ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 จัดกลุ่มโรงเรียนเฉพาะ
ความพิการตามภูมิภาค

ขั้นตอนที่ 2 คัดเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Sampling) ตามภูมิภาค ภาคเหนือ
คือ โรงเรียนน่านปัญญานุกูล ภาคใต้
คือโรงเรียนภูเก็ตปัญญานุกูล ภาคตะวันออก
คือโรงเรียนโสດศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือโรงเรียน
นครราชสีมาปัญญานุกูล และภาคกลาง
คือโรงเรียนโสດศึกษาจังหวัดนนทบุรี
มีข้อกำหนดคือในโรงเรียนจะต้องมีการจัดการ
เรียนรวมระหว่างนักเรียนที่มีความต้องการ
พิเศษในกลุ่มของนักเรียนพิการหูหนวกและ
นักเรียนกลุ่มพิการด้านสติปัญญา

เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบบันทึก
การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบบันทึก
การสังเกตกระบวนการและศึกษาปัญหาใน
การบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับ
เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมสังกัด
สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ โดยใช้โครงสร้าง
ซีท

ขั้นตอนที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็น
ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนเด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษเรียนรวม ต่อกระบวนการบริหาร
โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มี
ความต้องการพิเศษเรียนรวมสังกัดสำนัก
บริหารการศึกษาพิเศษ โดยใช้โครงสร้างซีท
มีวิธีการดำเนินการโดยนำข้อมูลที่ได้จาก
ขั้นตอนที่ 1 มาเปรียบเทียบ

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ
และปัญหา มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 ลงพื้นที่สถานศึกษาเฉพาะ
ความพิการเพื่อสังเกตการดำเนินการของสถาน
ศึกษา

ขั้นที่ 3 นำความรู้ที่ได้มาจากขั้นที่ 1
และ 2 มาวิเคราะห์ และสร้างเป็นแบบสอบถาม
และแบบสัมภาษณ์

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้
จากขั้นที่ 3 มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอ
ผู้เชี่ยวชาญเพื่อการตรวจสอบความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่า IOC
(Item-Objective Congruency Index) ได้ค่า IOC
ในแต่ละข้อไม่ต่ำกว่า 0.5 ซึ่งสามารถนำมาใช้ได้

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้จาก
ขั้นที่ 4 ไปทดลองใช้ (Try Out) เชิงเนื้อหา
กับสถานศึกษาเฉพาะความพิการที่ไม่ใช่กลุ่ม
ตัวอย่างการวิจัย แบบสอบถามมีค่าความ
เชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) เท่ากับ 0.91

2. แบบบันทึกการสัมภาษณ์
มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำราและ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 นำความรู้ที่ได้มาจากขั้น
ที่ 1 มาสร้างเป็นข้อคำถามหรือประเด็นคำถามที่

เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี
การใช้สถิติดังนี้

1. ค่าความถี่ (Frequency)
2. ร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5. F-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย
ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

เกณฑ์การอธิบายค่าเฉลี่ย

การวิจัยนี้วิเคราะห์และแปลผลโดยใช้
เกณฑ์ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) (อ้างถึง
ใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

4.21-5.00 มากที่สุด

3.41-4.20 มาก

2.61-3.40 ปานกลาง

1.81-2.60 น้อย

1.00-1.80 น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษากระบวนการบริหาร
โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างชี้
สังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ แสดงไว้
ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกระบวนการบริหารโรงเรียน ด้านนักเรียน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

ที่	รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		การแปลผล	ครู		การแปลผล
		ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)		ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	
1	ด้านนักเรียน (S:Student)	4.27	.45	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	4.38	.61	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2	ด้านสิ่งแวดล้อม (E:Enviroment)	4.37	.49	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	4.19	.84	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A:Activity)	4.33	.61	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	4.28	.65	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
4	ด้านสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก (T:Tool)	4.07	.56	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	4.33	.64	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

จากตารางที่ 1 พบว่ากระบวนการบริหารโรงเรียน ด้านนักเรียน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยสถานศึกษามีกระบวนการในการบริหารโรงเรียนภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่าสถานศึกษามีกระบวนการที่ได้ปฏิบัติมากที่สุดคือ กระบวนการบริหารด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=4.37$) รองลงมาคือ กระบวนการด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.33$) กระบวนการด้านนักเรียน ($\bar{X}=4.27$) และ กระบวนการด้านสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}=4.07$) ตามลำดับ สำหรับครูมีความคิดเห็นว่าสถานศึกษามีกระบวนการที่ได้ปฏิบัติมากที่สุดคือ กระบวนการด้านนักเรียน ($\bar{X}=4.38$)

รองลงมาคือ กระบวนการด้านสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}=4.33$) กระบวนการด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.28$) และ กระบวนการด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=4.19$) ตามลำดับ

สำหรับกระบวนการบริหารโรงเรียนจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูพบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่มีนโยบายในการบริหารโรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมคือ ส่งเสริมให้คนพิการทุกประเภทในพื้นที่บริการให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค โดยสถานศึกษาพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาแหล่งเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี สื่อสิ่งอำนวยความสะดวก และอาคารสถานที่ให้มีความเหมาะสมกับความพิการของนักเรียน ด้านนักเรียน

พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นเลิศด้านอาชีพ กีฬา ศิลปะ สุขภาพตามความพร้อมและความ สนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล และมุ่งพัฒนา ค่านิยมอันดีงามของผู้เรียนบนพื้นฐานความ เป็นไทย นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์กระบวนการ บริหารในแต่ละด้านพบว่า

1) กระบวนการด้านนักเรียน (S)

ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลเด็กพิการในเขต พื้นที่บริการให้ครอบคลุม พัฒนาระบบการรับ นักเรียน การคัดกรองและการสร้างเครือข่าย การรับและการส่งต่อปรับปรุงหลักสูตรสถาน ศึกษา กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ให้มีความเหมาะสมกับศักยภาพของ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2) กระบวนการด้านสภาพแวดล้อม

(E) สถานศึกษามีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ และเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนความร่วมมือของคณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและ สถานประกอบการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษา

3) กระบวนการด้านกิจกรรมการเรียน

การสอน (A) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนา ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนเป็นราย บุคคลและมีเจตคติที่ดี มีความรู้มีความเข้าใจ ในความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยหลักสูตรของสถานศึกษาออกแบบให้มี ความเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคล สถาน

ศึกษาจัดให้มีกระบวนการวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ต้องพัฒนาและนำผลจากการวิเคราะห์ ไปวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และแผนการสอนรายบุคคล และสถานศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการช่วยเหลือตัวเอง และทักษะการดำรงชีวิตเพื่อให้ผู้เรียนสามารถ นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

4) กระบวนการด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก

(T) สถานศึกษาพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ เทคโนโลยี สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ และการบริหารจัดการ การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องตามแผนการจัดการ เรียนรู้เฉพาะบุคคลและแผนการสอนรายบุคคล

2. ปัญหาการบริหารโรงเรียนที่จัดการ

ศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียน รวมสังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ โดย ใช้โครงสร้างซีท จากการสอบถามและการ สัมภาษณ์ในประเด็นสภาพปัญหาพบว่า

1) ปัญหาในการดำเนินกระบวนการ

ด้านนักเรียน (S) พบว่า ผู้เรียนมีความแตก ต่างกันเป็นเฉพาะบุคคลตั้งแต่ระดับปกติ ถึงขั้นรุนแรง อาจเจอปัญหาในบางราย บุคคลที่มีพัฒนาการช้าลง ทำให้เป็นอุปสรรค ในการร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ และที่สำคัญคือการรับนักเรียนมาเรียนรวมกัน ทั้งผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและ ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินซึ่งวิธีการ เรียนรู้จะแตกต่างกัน ครูและบุคลากรทางการ ศึกษาที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้าใจและมีความรู้ใน การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ต้องใช้เวลาและงบประมาณมาก

2) ปัญหาในกระบวนการด้านสภาพแวดล้อม (E) พบว่าขาดการปรับและจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะกับการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียนให้เหมาะสม เช่น การปรับระบบเตือนภัย พื้นที่ที่ไม่มีอันตรายในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้เรียน

3) ปัญหาในกระบวนการด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A) การปรับหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรเฉพาะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และมีความยืดหยุ่นสูงเพื่อการวางแผนและการวางแผนเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนตามสภาพที่ต้องการจำเป็นพิเศษ และเพื่อเอื้อต่อการจบหลักสูตร การปรับวิธีการวัดการประเมินผลการเรียน และมีการปรับเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่แตกต่างให้มีความสอดคล้องกับสภาพความบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล และต้องทำการวัดและประเมินในสิ่งที่กำหนดการพัฒนาไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริงอย่างแท้จริง

4) ปัญหาในกระบวนการด้านสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก (T) การจัดผลิตสื่ออุปกรณ์ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องตามที่ระบุไว้ในแผน IEP ปัญหาจัดทำสื่อต้นแบบเพราะถ้ามีสื่อที่เป็นต้นแบบแล้วครูสามารถนำมาใช้ในการผลิตสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมต่อกระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมสังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ โดยใช้โครงสร้างชี้ท ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมต่อกระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมสังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ โดยใช้โครงสร้างชี้ทแสดงไว้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างซีท สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษที่มีสถานภาพในการทำงานที่แตกต่างกัน

ความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียน	ตำแหน่ง	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
1. ด้านผู้เรียน (Student)	ผู้อำนวยการ	3.96	.301	2.879	.060
	รองผู้อำนวยการ	3.85	.199		
	ครู	4.00	.214		
2. ด้านสภาพแวดล้อม (Environments)	ผู้อำนวยการ	3.97	.174	.238	.789
	รองผู้อำนวยการ	3.92	.232		
	ครู	3.95	.205		
3. ด้านกิจกรรม (Activities)	ผู้อำนวยการ	4.00	.180	.358	.700
	รองผู้อำนวยการ	3.96	.188		
	ครู	3.96	.169		
4. ด้านเครื่องมือ (Tool)	ผู้อำนวยการ	3.90	.207	1.314	.273
	รองผู้อำนวยการ	4.02	.275		
	ครู	3.97	.196		

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) พบว่า ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนที่มีสถานภาพการทำงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1. กระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมสังกัดสำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ โดยใช้โครงสร้างซีท ด้านนักเรียน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

และด้านสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยสถานศึกษามีกระบวนการในการบริหารโรงเรียนภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับวิวัฒน์ไชย ศรีวิวัฒน์ (2550) ที่ได้ศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วมภายใต้โครงสร้างซีทของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีที่พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในการบริหารภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าบริบทของสถานศึกษาจะความแตกต่างกัน โดยบริบทของสถานศึกษาในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อมในด้านบุคลากร

ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะความพิการ แม้จะเป็นการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนที่มีความพิการที่แตกต่างกัน และความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่ได้ออกแบบมาให้มีความเหมาะสมกับความพิการของผู้เรียน ซึ่งแตกต่างจากบริบทของสถานศึกษาที่วิวัฒน์ไชย ศรีวิพัฒน์ (2550) ได้ศึกษาซึ่งเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไปที่มีการเรียนรวมของนักเรียนปกติกับนักเรียนพิการ ซึ่งบุคลากรไม่ได้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ สภาพแวดล้อมไม่ได้ออกแบบมาเฉพาะสำหรับนักเรียนพิการ

สำหรับกระบวนการบริหารโรงเรียนจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูพบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่มีนโยบายในการบริหารโรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมคือ ส่งเสริมให้ คนพิการทุกประเภทในพื้นที่บริการให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค โดยสถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาโดยพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาแหล่งเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกและอาคารสถานที่ที่มีความเหมาะสมกับความพิการของนักเรียน สอดคล้องกับ ณัฏพร ศุภสมุทร์ (2554) ที่พบว่า การบริหารจัดการเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างชีวิตด้านนักเรียนนั้นต้องมีการปรับพื้นฐานผู้เรียนก่อนเรียน 1-2 สัปดาห์แล้วนำข้อมูลมาประชุมและจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ต้องมีการปรับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้เหมาะสมรวมทั้งการปรับหลักสูตรและจัดทำแผนการจัดการ

ศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตลอดจนจัดหาสื่อสำเร็จรูปให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะเห็นได้ว่าแนวโน้มของสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรวมของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบเรียนรวมระหว่างนักเรียนปกติกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ หรือในรูปแบบที่ผู้วิจัยได้ศึกษาคือการจัดการเรียนรวมระหว่างนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อยู่ด้วยกัน โดยสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน การเตรียมความพร้อมของบุคลากร การเตรียมความพร้อมของสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน

สำหรับกระบวนการด้านนักเรียน (S) สถานศึกษาได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลเด็กพิการในเขตพื้นที่บริการให้ครอบคลุม พัฒนาระบบการรับนักเรียน การคัดกรองและการสร้างเครือข่ายการรับและการส่งต่อ พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจากการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีแนวทางในการบริหารมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรวมกันอยู่อย่างมีความสุข สอดคล้องกับ นพมาศ สุทธิวิรัช (2551) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างชีวิต ในโรงเรียนแกนนำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนครินทร์ 1 ที่พบว่าความต้องการในการบริหารจัดการเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างชีวิต ด้านนักเรียนพบว่า ควรมีหน่วยงานในการสำรวจและคัดแยก

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเตรียมความพร้อมเด็กก่อนเข้าเรียน ควรจ้างพี่เลี้ยงช่วยดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

กระบวนการด้านสภาพแวดล้อม (E) สถานศึกษามีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการ จากการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือโครงสร้างของสภาพแวดล้อมของสถานศึกษานั้นเป็นโครงสร้างที่ได้รับการออกแบบมาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอยู่แล้วทางแค่ปรับให้มีความเหมาะสมเพิ่มเติมเช่นการติดตั้งสัญญาณไฟเตือนภัยในโรงเรียนปัญญาภูลที่รับนักเรียนหูหนวกเข้าเรียน หรือการปรับพื้นที่เสี่ยงมูมอับลับตาคน เพื่อป้องกันการปฏิบัติพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนโสตศึกษาเป็นต้น สอดคล้องกับตนัย อันฤติ (2551) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) พบว่าด้านสภาพแวดล้อม ควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่จะมาเรียนร่วม

กระบวนการด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A) ครูพัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และมีเจตคติที่ดีในการจัดการเรียนการสอน

ชั้นเรียนที่มีนักเรียนหลากหลายความพิการเรียนรวมกัน มีความรู้มีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน หลักสูตรออกแบบให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคล สอดคล้องกับ วิชัย ชัยโกศล, ทศณีย์ สิทธิวงศ์, วันดี สอาดนกและศิริภัส อธิศุทธาการ (2552) ที่ได้ศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรคแนวทางในการพัฒนาและข้อเสนอแนะในกระบวนการบริหารจัดการระบบการจัดการศึกษาพิเศษเพื่อนักเรียนพิการโดยโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เขตตรวจราชการที่ 14 ที่พบว่าด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A : Activities) เห็นว่าบุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแบบวิเคราะห์หลักสูตรแผนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) มีมากที่สุด

กระบวนการด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก (T) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการ การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องตามแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลและแผนการสอนรายบุคคล สอดคล้องกับ Slee & Weiner (2001) ที่กล่าวถึงตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการเรียนร่วมว่าต้องมีทั้งด้านระบบการจัดการเรียนร่วม ด้านการสอนและการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังต้องครอบคลุมด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร การพัฒนาโปรแกรมการฝึกให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์การจัดกิจกรรม

2. ปัญหาการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างซีท สังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ

ปัญหาในการดำเนินกระบวนการด้านนักเรียน (S) พบว่าผู้เรียนมีความพร้อมแตกต่างกันเป็นเฉพาะบุคคลตั้งแต่ระดับปกติถึงขั้นรุนแรง ทำให้เป็นอุปสรรคในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ การรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมาเรียนรวมกันทั้งผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินซึ่งวิธีการเรียนรู้จะแตกต่างกัน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้าใจและมีความรู้ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนแต่ละกลุ่มสอดคล้องกับชนชม บุญศิริ (2549) ที่ได้ศึกษากระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างซีทในจังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่าปัญหาด้านนักเรียนคือนักเรียนที่มีความพิการที่ต่างกันอย่างมากหลายจะยากต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถทางการเรียนรู้ที่จำกัดจึงทำให้เป็นอุปสรรคในด้านวิชาการ

กระบวนการด้านสภาพแวดล้อม (E) พบว่าการปรับและจัดสภาพห้องเรียนสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียนให้เหมาะสมกับการอยู่ร่วมกันของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและมีความบกพร่องทางการได้ยิน สอดคล้องกับ

ชนชม บุญศิริ (2549) ด้านสิ่งแวดล้อมพบว่าสถานศึกษามีสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ห้องบริการวิชาการไม่เหมาะสมกับสภาพความต้องการของผู้เรียนเนื่องจากอาคารสถานที่ได้ออกแบบมาสำหรับนักเรียนปกติ

กระบวนการด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A) ปัญหาการปรับหลักสูตร ให้เป็นหลักสูตรเฉพาะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และมีความยืดหยุ่นสูงเพื่อการวางแผนและการวางแผนเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนตามสภาพที่ต้องการจำเป็นพิเศษ และเพื่อเอื้อต่อการจบหลักสูตร การปรับวิธีการวัดการประเมินผลการเรียน และมีการปรับเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่แตกต่างให้มีความสอดคล้องกับสภาพความบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล สอดคล้องกับชนชม บุญศิริ (2549) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่าครูผู้สอนไม่มีความชำนาญในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งมีระดับความสามารถที่ต่างกัน ประกอบกับขนาดของห้องเรียนที่มีจำนวนนักเรียนจำนวนมากทำให้ยากแก่การดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง

กระบวนการด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก (T) สภาพปัญหาในการจัดผลิตสื่ออุปกรณ์ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องตามที่ระบุไว้ในแผน IEP ปัญหาจัดทำสื่อต้นแบบเพราะถ้ามีสื่อที่เป็นต้นแบบแล้วครูสามารถนำมาใช้ในการผลิตสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ และเพื่อเป็นการลดปัญหา

เรื่องงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ สอดคล้องกับ รจเรข พยอมน้อม (2553) ที่ได้ศึกษาการบริหาร โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็ก พิการในโรงเรียนปกติ ด้านสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติกิจกรรม น้อย เช่นการร่วมมือจากชุมชน องค์การเอกชน ในการจัดบริการด้านสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ขาดแคลนงบประมาณ บุคลากร นักวิชาชีพ และสื่อการเรียนรู้เฉพาะ สำหรับนักเรียน

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง ผู้บริหารและครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการ พิเศษเรียนร่วมต่อการบริหารโรงเรียนที่จัดการ ศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียน ร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท สังกัดสำนักบริหาร การศึกษาพิเศษ

ระดับความคิดเห็นต่อการบริหาร โรงเรียนระหว่างผู้บริหารและครู มีระดับ ความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจาก กระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาเรียน ร่วมกันระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องทางการ ได้ยินและเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ยังไม่มีรูปแบบในการดำเนินการที่ชัดเจน ดังนั้นสถานศึกษาจึงดำเนินการภายใต้กรอบ ความพร้อมของโรงเรียนเท่านั้น อีกทั้งผู้บริหาร และครูส่วนใหญ่จะเป็นบุคลากรที่เข้าใจ และมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจึงมี เจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ไม่ว่าจะเป็นความพิการแบบใดที่มาเรียนรวมกัน สอดคล้องกับ วิชัย ชัยโกศลและคณะ (2552) ที่ศึกษา รูปแบบของกระบวนการบริหารจัดการ การศึกษาพิเศษเพื่อนักเรียนพิการโดยโรงเรียน แกนนำจัดการเรียนร่วม เขตตรวจราชการที่ 14 พบว่าผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครอง นักเรียน ทั่วไป และผู้ที่เกี่ยวข้องมีเจตคติเชิงสร้างสรรค์ ต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการ หรือที่มีความบกพร่อง โดยมีความเชื่อมั่น ว่านักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องทุกคนสามารถมีความก้าวหน้าทางการศึกษามี คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และ Latham (1997) ได้ ศึกษาเจตคติและความเชื่อเกี่ยวกับการเรียน ร่วมของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในด้าน การให้บริการ พบว่า ครูปกติ ผู้บริหารและครู การศึกษาพิเศษ มีเจตคติต่อการจัดการเรียน ร่วมและมีความเชื่อตรงกันว่า การจัดการเรียน ร่วมจะสำเร็จได้ ต้องได้รับความร่วมมือทั้ง วิธีการจัดการเรียนการสอน ข้อมูล ข่าวสาร และประชาสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หน่วยงานต้นสังกัดระดับกระทรวง กรม

1) ด้านการบริหารจัดการ เรียนรวมโดยรวม ควรมุ่งเป้าหมายในการ จัดการเรียนรวมตามหลักการสิทธิมนุษยชน เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม สร้างความตระหนัก ใจ และยอมรับใช้กระบวนการบริหาร เชิงบูรณาการ สร้างระบบภาคีเครือข่าย ที่เข้มแข็ง เนื่องจากการจัดการเรียนรวมระหว่าง

ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะต้องใช้บุคลากร สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกจำนวนมากตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคล ดังนั้นควรมีการวางแผนร่วมกับสถานศึกษาให้มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน มีการจัดสรรงบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องกับความต้องการของเด็กและท้องถิ่น และมีการนำผลการประเมินมาพัฒนาปรับใช้

2) ด้านกระบวนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ควรมุ่งเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษ โดยมีแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาที่มีบุคคลที่มีความต้องการพิเศษมาเรียนรวมกัน และควรมีการกำหนดกรอบอัตรากำลังและเตรียมความพร้อมของครูการศึกษาพิเศษ โดยจัดสัดส่วนครูผู้สอนต่อเด็กพิการในอัตราเฉลี่ย 1 ต่อ 6

3) ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการเรียนรวมทั้งระบบ ควรมุ่งเป้าหมายให้มีการตรวจสอบ ประเมินตนเองของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเรียนรวมตามตัวชี้วัด วิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อย โดยเร่งปรับปรุงแก้ไขปรับปรุงในด้านที่เป็นจุดอ่อน และส่งเสริมในส่วนที่เป็นจุดเด่น แผนนโยบายกำหนดไว้อย่างดีแล้วจึงมีความจำเป็นที่สถานศึกษาต้องนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังทุกด้าน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่ายังมีกระบวนการบริหารโรงเรียนบางด้านยังมีการปฏิบัติน้อย จึงมีข้อเสนอแนะสำหรับกระบวนการปฏิบัติของสถานศึกษาดังนี้

1) ด้านนักเรียน (Student) โรงเรียนควรจัดให้มีการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ และการอยู่ร่วมกันระหว่างนักเรียนที่มีความพิการที่แตกต่างกัน ตลอดจนการสร้าง ความเข้าใจพื้นฐานของครู ผู้ปกครองในการจัดการเรียนรวมให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน และปฏิบัติที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมุ่งเป้าหมายในการพัฒนาระบบการคัดกรอง การฟื้นฟูสมรรถภาพ การเตรียมความพร้อมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทุกด้านก่อนส่งต่อในระบบการศึกษาทุกระดับ อย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาการและการเตรียมความพร้อมของเด็กตั้งแต่เกิดหรือแรกพบความพิการในรูปแบบที่หลากหลาย

2) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) โรงเรียนควรปรับสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม ซึ่งปัจจัยที่สำคัญคือปัญหาการขาดแคลนงบประมาณที่ไม่เพียงพอกับการบริหารจัดการ ดังนั้นสถานศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายโดยมุ่งเป้าหมายในการสร้างความพร้อมของสถานศึกษาในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้มีขีดจำกัดน้อยที่สุด จัดบรรยากาศภายในห้องเรียน/ห้องการศึกษาพิเศษให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ที่เด็กสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ควบคู่กับการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความตระหนัก มีเจตคติที่ดี เข้ามาร่วมคิด ร่วมทำและร่วมรับผิดชอบด้วยความเต็มใจ

3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความพร้อมของผู้เรียนเป็นรายบุคคล การวัดและการประเมินผลของผู้เรียนควรจะต้องมีวิธีการในการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ครูควรได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลให้เหมาะสมกับความต้องการพิเศษของนักเรียนโดยมุ่งเป้าหมายให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยองค์รวม ทั้งทักษะด้านการคิดและวิชาการ ทักษะทางสังคมและการช่วยเหลือตนเอง ทักษะการงานอาชีพและทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เด็กพิการสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างอิสระและมีความสุข มีความเชื่อมั่นในตนเองและ กล้าแสดงออก

4) ด้านเครื่องมือ สื่อและสิ่งอำนวยความสะดวก (Tool) ควรมีการจัดสื่อ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล การจัดอบรมบุคลากรให้มีความรู้ การนำวัสดุท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำสื่อการเรียนรู้และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกของนักเรียน โดยมุ่งเป้าหมายให้มีการจัดระบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กที่มีความต้องการ

พิเศษที่มีประสิทธิภาพ มีหน่วยประสาน กำกับ ส่งเสริมการจัดการเรียนรวม มีเครือข่ายการทำงานรวมพลังจากทุกภาคส่วน มีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาให้มีครูการศึกษาพิเศษตามเกณฑ์ มีเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เพื่อให้เด็กสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ และมีการเผยแพร่ผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ที่มีต่อกระบวนการบริหารโรงเรียนที่มีนักเรียนพิการหลากหลายความพิการมาเรียนรวมกันในเชิงคุณภาพเพื่อจะได้นำข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2) ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบริหารที่มีนักเรียนพิการหลากหลายความพิการมาเรียนรวมกัน

3) ควรมีการประเมินผลการดำเนินการบริหารโรงเรียน ที่มีนักเรียนพิการหลากหลายความพิการมาเรียนรวมกัน หลังจากที่ได้มีการดำเนินการบริหารไปแล้ว ในช่วง 3 ปี ตามเกณฑ์ช่วงชั้นของการเรียนการสอน

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2559). ข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ. สืบค้นจาก https://www.m-society.go.th/article_attach/17397/19804.pdf
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ชวนชม บุญศิริ. (2549). กระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีทในจังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- ณัฏพร ศุภสมุทร์. (2554). การบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษา: โรงเรียนวัดอุทัยธาราม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- ดนัย อันฤดี. (2551). การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้างซีท. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- ธีระพงษ์ พรหมกุล. (2558). สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา).
- นพมาศ สุทธิวิรัช. (2551). การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ในโรงเรียนแกนนำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 1. (สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- นิติธร ปิลวาสน์. (ม.ป.ป.). การเรียนรวมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (*Inclusive education for children with special needs*). สืบค้นจาก <http://taamkru.com/th/การเรียนรวมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ/>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2551). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กทม.: ประสานการพิมพ์.
- พชรรัชต์ ยศคำแหง. (2558). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมตามกรอบโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนวัดด่านสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา OJED, 10(3), 362-376.

- รจเรข พยอมน้อย. (2553). การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร).
- วารีย์ ธีระจิตร. (2545). การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย ชัยโกศล, ทศนีย์ สิทธิวงศ์, วันดี สอาดนัก และศิริภัส ธีรศุทธากร. (2552). การศึกษารูปแบบของกระบวนการจัดการศึกษาพิเศษ เพื่อนักเรียนพิการโดยโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมเขตตรวจราชการที่ 14. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 8.
- วิวัฒน์ไชย ศรีวิวัฒน์. (2550). สภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมภายใต้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์).
- สถาบันราชานุกูล. (2557). แนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงสร้างซีทสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานการศึกษาพิเศษ สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต.
- สำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษ. (2559). ระบบสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์. สืบค้นจาก http://106.0.176.62/indexset/?page_id=445
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2555-2556. กรุงเทพฯ: บริษัท พรินทวามกราฟฟิค จำกัด.
- Latham, D. L. (1997). Teachers and building administrators' attitude and beliefs about inclusion: implications for inservice". *Dissertation Abstracts International*, 58(4), 88.
- Slee, R., & Weiner, G. (2001). *Education reform and reconstruction as a challenge to research genres: Reconsidering school effectiveness research and inclusive schooling*. School Effectiveness and School Improvement.